

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yksikkökustannushankkeen infotilaisuus

30.11.2024 klo 9-10

Ohjelma

09:00 **Tervetuloa** *budjettineuvos Riitta Aejmelaeus, VM*

09:05 **Soten yksikkökustannusten kehittämisen tausta ja hankkeen tavoitteet** *neuvotteleva virkamies Petra Kokko, STM*

09:15 **Yksikkökustannusten kansallinen laskenta** *projektipäällikkö Merja Kemppainen, THL*

09:30 **Yksikkökustannusten kehittämishankkeen toimenpiteet ja aikataulu** *hankepäällikkö Hanna Nevala, VM*

09:40 **Keskustelua, kommentteja ja kysymyksiä**

10:00 **Tilaisuus päättyy**

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

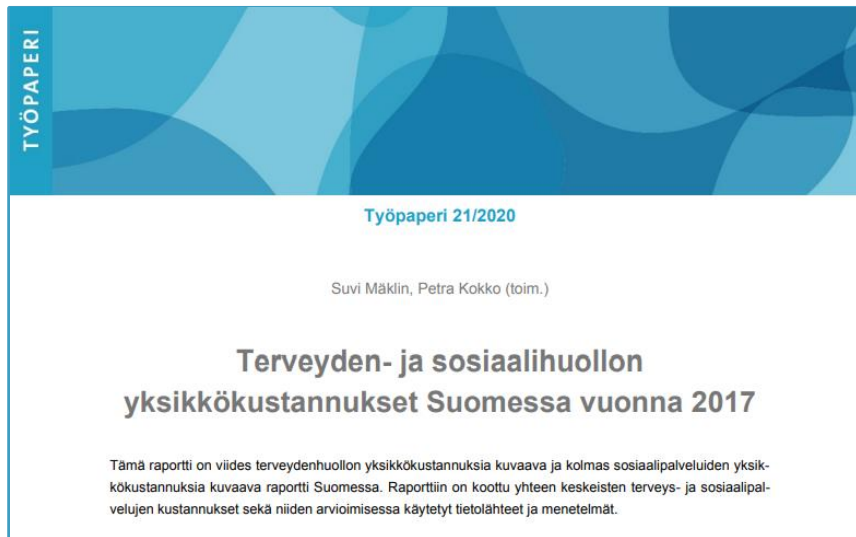
Hankkeen tausta ja tavoitteet

Petra Kokko
neuvotteleva virkamies, STM

Yksikkökustannusten laskenta THL:ssä

Viimeisin kansallinen yksikkökustannusten raportti on julkaistu vuonna 2020 vuoden 2017 tiedoilla

Yksikkökustannuslaskentamallin kehittämistyö aloitettiin vuonna 2020 TAHTO*-rekisterin kehittämisellä ja ensimmäiset pilottilaskennan tulokset julkaistiin 2023

Ensimmäiset sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannukset on laskettu kansallisista rekisteriaineistoista

Yksikkökustannukset AURA-palveluluokilla eur/käynti vuonna 2022

Palveluluokka (AURA)	Eur/käynti
lääkäiden kotihoito	35,0
Muiden kun lapsiperheiden ja lääkäreiden kotihoito	33,1
Kouluterveydenhuollon palvelut	67,4
Opiskeluterveydenhuollon palvelut	85,9
Perustason lääkinällinen avokuntoutus	121,7

* Talous-, henkilöstö- ja toimintatietojen rekisteri

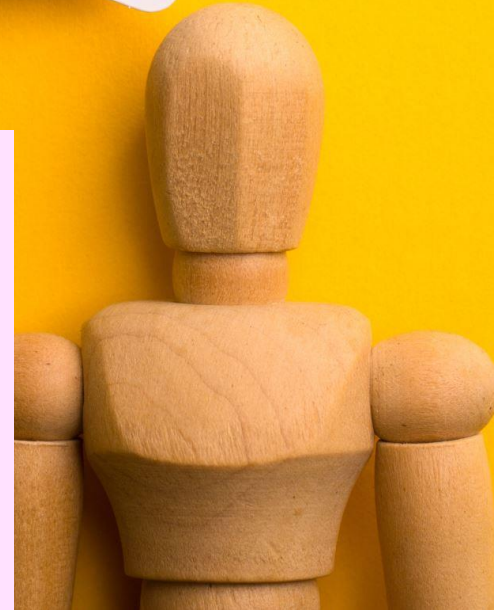
Tavoitteena vertailtavuus ja kustannusten avoimuus

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen yksikkökustannukset on asteittain julkaistava valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti alkaen vuodesta 2025.
- Talous- ja toimintatietojen yhdistämisen tuloksena tehty yksikkökustannuslaskenta on tiedolla johtamisen kannalta välttämätöntä, jotta voidaan tunnistaa palvelutarpeet, kuvata palvelujen käyttöä ja analysoida näiden tuottamiseen käytettyjä resursseja yhtäaikaisesti.

Hallitusohjelma

2.7 Kestävä ja kannustava rahoitus sekä hyvinvointialueiden ohjaus -
Vertailtavuuden parantaminen ja kustannusten avoimuus

Kustannuslaskennan hyödyntäminen

Valtionohjauksen toteuttaminen

Vaikuttavuusperusteinen tiedolla ohjaus, hyvinvointialueiden vertaisarviointi, analyysit hyvinvointialueiden toiminnasta, taloudesta ja kustannusvaikuttavuudesta

Hyvinvointialueiden tiedolla johtaminen

Vertaisarviointi, budjetointi, kustannusvaikuttavuuden kehittämien ja toimivien käytänteiden tunnistaminen ja levittäminen

Tutkimus, kehittäminen ja taloudellinen arviointi

Yksikkökustannusten käyttäminen taloudellisessa arvioinnissa, sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvässä tutkimuksessa sekä terveystalous-selvityksissä

Yhteiskunnallinen keskustelu

Tietoisuuden lisääminen julkisen terveydenhuollon kustannuksista

Yksikkökustannustiedot osana kansallista ohjausta

- **Hyvinvointialueiden rahoitusmallin** kehittämisessä ja tarvekertoimien laskennassa käytetään ihmiskeskeistä dataa, johon liitetään palveluiden yksikkökustannukset.
- Tähän dataan voidaan liittää edelleen tietoa hoidon vaikutuksista ja vaikuttavuudesta, jolloin voidaan myös arvioida palvelujen kustannustehokkuutta ja/tai kustannus-vaikuttavuutta >
Vaikuttavuusperustainen ohjaus
- Kansalliset yksikkökustannukset voisivat muodostaa myös pohjan **kansalliselle hinnastolle** esimerkiksi rajat ylittävän terveydenhuollon käyttöön.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yksikkökustannushankkeen tilannekatsaus ja eteneminen

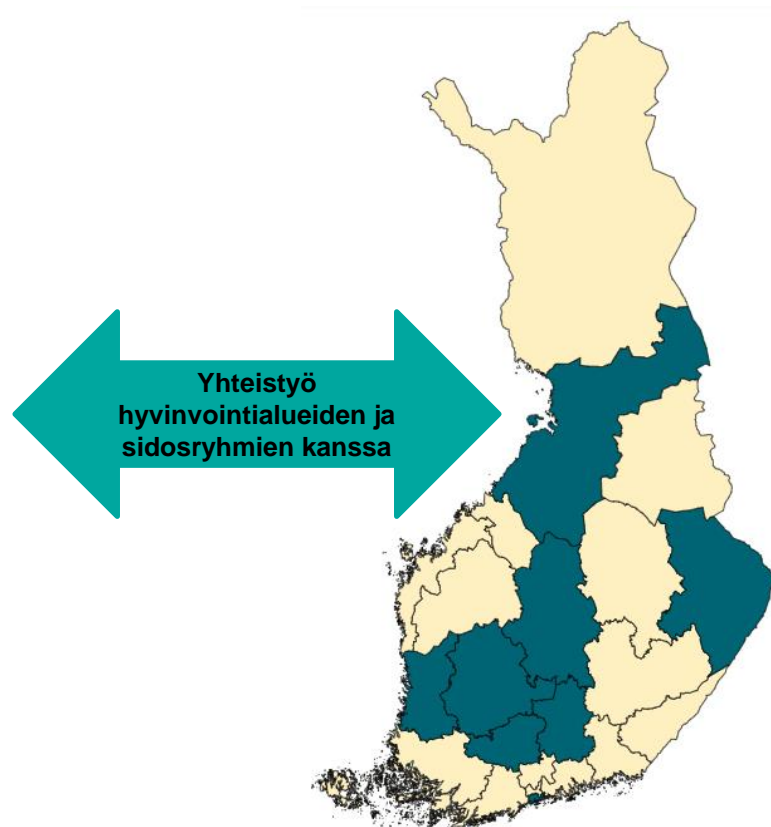
Hanna Nevala
hankepäällikkö, VM

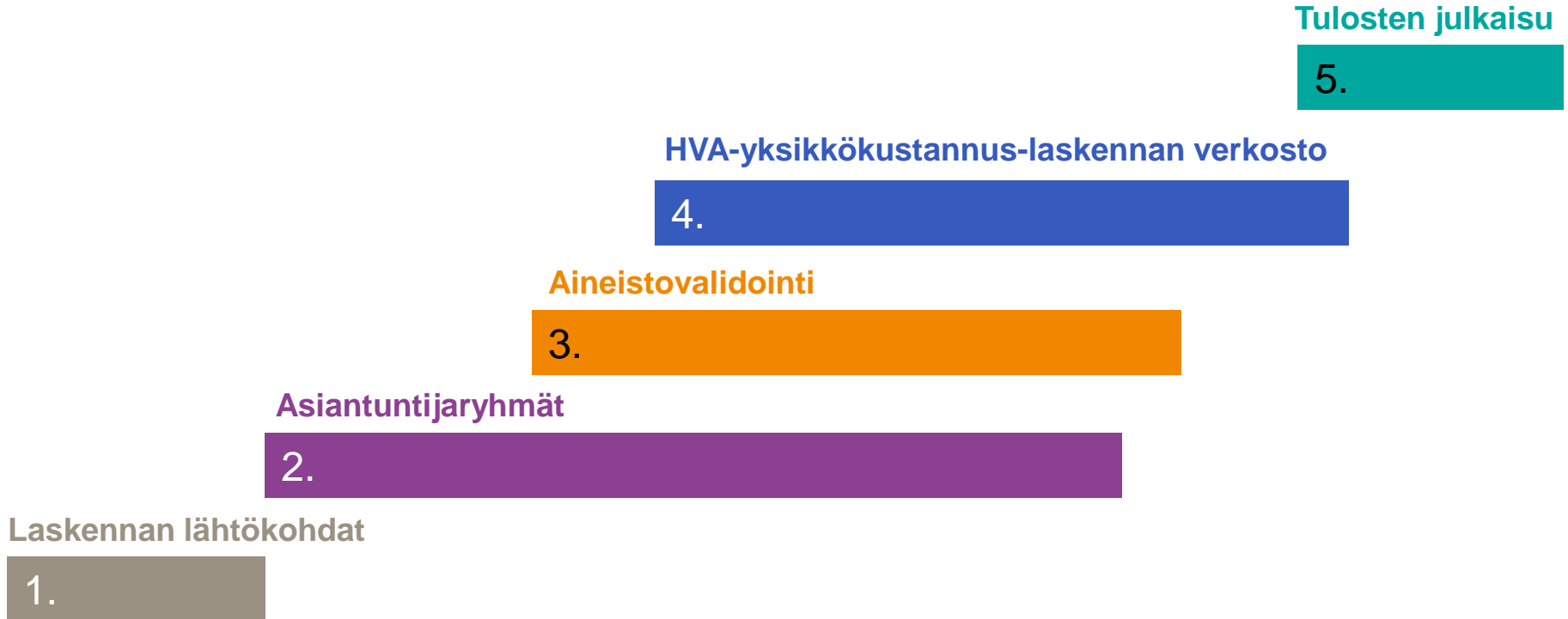
Yksikkökustannuksilla vertailukelpoista tietoa hyvinvointialueista

Tavoitteet ja tuotokset:

- Hyvinvointialueiden välinen vertailu kansallisella yksikkökustannuslaskennalla:
  - Ensimmäisten AURA-palveluluokkien yksikkökustannusten julkaisu vuoden 2024 lopussa, jonka jälkeen vaiheittain 01/2025-02/2026 välisenä aikana.
  - Menetelmäkuvauksen julkaisu kansallisesta laskennasta vuoden 2024 lopussa.
  - Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan opas
- Tuotantotapojen välinen vertailu
  - Edellyttää järjestämisen kustannusten tunnistamista. Selvitystyö on käynnistynyt hankkeen yhteydessä.
  - Selvityksen ensimmäinen osa valmistuu vuoden 2024 lopussa, jatkokehitys 01/2025-02/2026 välisenä aikana.

Yksikkökustannuslaskennan kehittämisprosessi

Yksikkökustannuslaskennan HVA-verkosto

- Mukana yksikkökustannushankkeen pilotti-hyvinvointialueet.
  - Verkostotyöskentelyn tarkoitus on:
    - 1) Yhtenäistää alueilla toteutettavaa yksikkökustannuslaskentaa
    - 2) Mahdollistaa vuoropuhelu ja vertaiskehittäminen alueiden kesken
    - 3) Kehittää kansallisen laskennan menetelmää yhdessä alueiden kanssa
    - 4) Tunnistaa talous- ja toimintatiedon raportoinnissa olevia mahdollisia eroja alueiden välillä (aineistovalidointi), kehittää alueille annettavaa ohjausta sekä AURA-talousraportointia.
- Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tietosisällöistä ja teknisten kuvausten määrittelemisestä vastaavan tietomääritysten ylläpidon yhteistyöryhmän, sekä sen kustannuslaskennan alatyöryhmän kanssa ([TATITYY-ryhmä](#))

Kehittämistyön alustava aikataulu

12/2024

- Asumis- ja laitospalvelut, osa 1
- Perusterveydenhuollon avopalvelut, osa 1

06/2025

- Asumis- ja laitospalvelut, osa 2
- Perusterveydenhuollon avopalvelut, osa 2
- Koti- ja perhehoito
- Kouluterveydenhuollon palvelut

12/2025

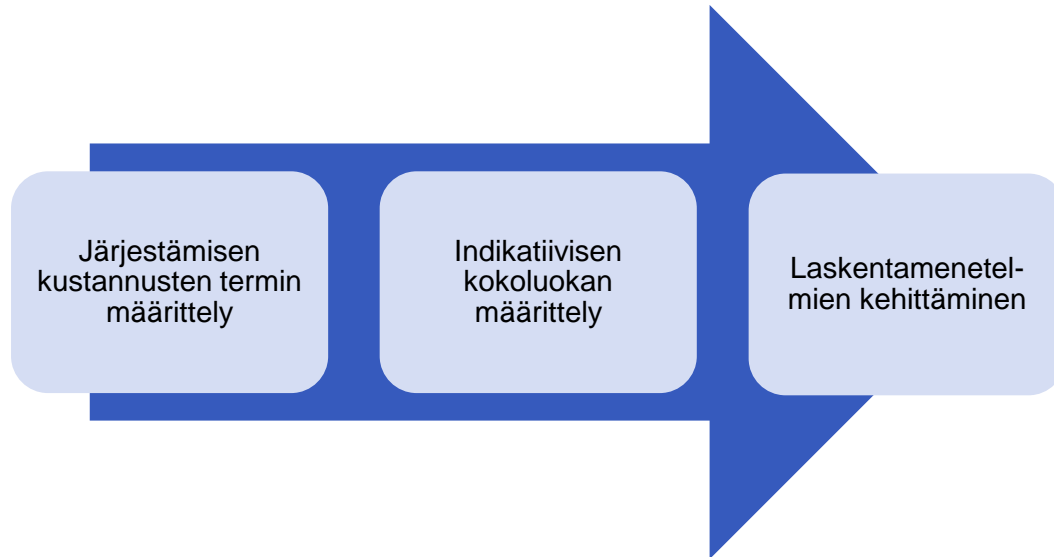
- Erikoissairaanhoidon palvelut
- Päivystys
- Ensihoito

?

- Sosiaalihuollon avopalvelut
- Yksikkökustannuslaskenta riippuvainen sosiaalihuollon seurantarekisterin aikataulusta (2026-2027)

Järjestämisen kustannusten selvitys

Toteutus

Tavoitteet

- Viitekehys järjestämisen kustannusten laskentaan ja ymmärtämiseen vuoden 2024 loppuun mennessä (ympärivuorokautinen palveluasuminen)
  - Kehyksen jatkojalostaminen vuonna 2025 ja 2026
- Alueiden yhdenmukainen järjestämisen kustannusten laskenta tulevaisuudessa

Yksikkökustannuslaskennan opas hyvinvointialueille

- Tavoitteena julkaista ensimmäinen osa vuoden 2024 lopussa
  - Täydentyy palveluluokittain hankeen edetessä
- Opas perustuu hyvinvointialueille aiemmin annettuihin ohjeisiin (mm. AURA-käsikirja liitteineen ja HILMO-oppaat) sekä kansalliseen yksikkökustannuslaskennan menetelmäkuvaukseen (tuotteistus, suoritteiden ja talousaineiston käsittely)
- Nostot hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskennan verkoston työskentelystä

Kiitos osallistumisesta!

Lisätietoja:

Hanna Nevala

Valtiovarainministeriö | Hyvinvointialueiden
ohjausosasto

hanna.nevala@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET